

PROVOZNÍ ŘÁD

Gastroenterologická ambulance

Značka: Gastro Ká 4/PŘ/2019

**Identifikace
výtisku:** Výtisk jediný – originál
(výtisk z elektronické podoby má pouze informativní charakter)

Nahrazuje	Revize číslo	Důvod revize	Účinnost
PŘ z r. 2013	2	Úprava textu v oddílu dvoustupňová dezinfekce, nový vedoucí pracovník – primář.	1. 6. 2019

Zpracoval:

21. 5. 2019

Alžběta Matejčíková
staniční sestra

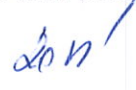
Přezkoumal:

24. 5. 2019

Mgr. Pavlína Vajglová
manažer kvality
a ústavní hygienik

Schválil:

Provozní řád byl schválen
Krajskou hygienickou stanicí
Karviná dne: 10. 06. 2019

Krajská hygienická stanice
Moravskoslezského kraje
se sídlem v Ostravě
Územní pracoviště Karviná
Těřeškovové 2206, 734 01 Karviná

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

1. Název a adresa pracoviště

Gastroenterologická ambulance
Zdravotní středisko
Kosmonautů 842
734 01 Karviná-Ráj

2. Název a adresa zařízení

Karvinská hornická nemocnice a.s.
Zakladatelská 975/22
735 06 Karviná-Nové Město

3. IČ

60793490

4. Telefon

Telefon: 595 390 430
e-mail: khn@khn.cz

5. Ordinační doba:

Pondělí – Pátek 6:30 – 14:30 hod.

6. Jméno vedoucího pracovníka

Primář MUDr. Renata Rybarčíková

II. OBECNÉ ÚDAJE

1. Charakteristika a zaměření pracoviště

Gastroenterologická ambulance z organizačního hlediska náleží k odborným ambulancím interního oddělení KHN a.s. Nachází se v přízemí zdravotního střediska Karviná-Ráj.

Hlavní oblastí poskytovaných služeb je preventivní, léčebná a diagnostická péče o pacienty s onemocněním gastrointestinálního traktu.

Ambulance spolupracuje se všemi klinickými pracovišti nemocnice KHN a.s., s praktickými lékaři a zdravotnickými zařízeními v rámci regionu.

Provoz ambulance se řídí provozním řádem, platnými zákony a předpisy o hygieně a bezpečnosti práce.

Objednávání pacientů k vyšetření je založeno na časování, aby nedocházelo k dlouhému čekání na vyšetření.

Za organizaci a řízení práce na ambulanci zodpovídá primář interního oddělení a staniční sestra.

2. Provozní a pomocné místnosti

Ambulantní část má 7 provozních a 14 pomocných místností.

Provozní:	sesterna	1 místnost
	ordinace 1, 2	2 místnosti
	endoskopický sál 1, 2	2 místnosti
	centrální dezinfekce	1 místnost
	observační místnost	1 místnost
Pomocné:	společná čekárna pro ambulantní pacienty	1 místnost
	denní místnost (pro personál)	1 místnost
	úklid	1 místnost
	WC pro pacienty (z toho 1 pro tělesně postižené)	3 místnosti
	WC pro zaměstnance	1 místnost
	sklad (zdravotnický materiál)	2 místnosti
	šatna muži	1 místnost
	šatna ženy	1 místnost
	kabinka pro pacienty 1, 2	2 místnosti
	sklad na biologický odpad	1 místnost

3. Vybavení místností

Veškeré místnosti jsou vybaveny nábytkem se snadno omyvatelnými povrchy, podlahy jsou pokryty snadno omyvatelnou a dezinfikovatelnou PVC krytinou nebo dlažbou. Stěny kolem umyvadel jsou opatřeny keramickým obkladem. Na endoskopických sálech je omyvatelný

a dezinfikovatelný povrch stěn. Stěny ve skladu na biologický odpad jsou kryty keramickým obkladem. V pracovních místnostech jsou umístěny dávkovače na tekuté mýdlo, dezinfekční přípravek na ruce a zásobníky na jednorázové ručníky.

Odpadkové koše odpovídají předpisům o třídění a likvidaci odpadů.

4. Hygienické vybavení pro pacienty a personál

Gastroenterologická ambulance má 1 společnou čekárnu pro pacienty, 1 sesternu, 2 ordinace (1, 2) pro lékaře, 1 observační místnost pro pacienty, 1 denní místnost pro personál, 2 endoskopické sály (1, 2) a součástí každého sálu jsou 2 kabinky pro pacienty (1, 2) vybaveny sprchou. Mezi sály je 1 místnost na centrální dezinfekci.

Šatny zaměstnanců jsou vyčleněny pro muže a ženy a jsou vybaveny sprchou.

Toalety jsou vyčleněny pro muže 1x, ženy 1x, tělesně postižené pacienty s bezbariérovým přístupem 1x a pro personál 1x. Toalety jsou vybavené dávkovači na mýdlo, zásobníky na jednorázové papírové ručníky nebo vysoušeče rukou, zásobníky na toaletní papír.

Mimo prostory ambulance se nachází 1 sklad na biologický odpad, 1 sklad na zdravotnický materiál a 1 místnost pro úklid.

5. Personální zajištění

Počet lékařů a nelékařských pracovníků je v souladu s platnou legislativou o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb.

III. PROVOZ ODDĚLENÍ

1. Dezinfekce, dezinfekční režim

Úklid a dezinfekci zajišťuje úklidová služba KHN a.s. Provádí se denně na vlhko, mopovou technikou, tj. na každou místnost čistý mop. Používají se čisticí prostředky a dezinfekční přípravky s virucidním, baktericidním účinkem dle platného dezinfekčního řádu, který obsahuje koncentrace, dobu expozice, způsob použití a rotaci dezinfekčních prostředků. Dezinfekční plán může být obměňován dle potřeb pracoviště a nové nabídky výrobků. Dezinfekční přípravky s různými aktivními látkami se střídají, aby nedošlo ke vzniku rezistence mikrobů.

Na pracovištích je používána chemická dezinfekce:

- roztoky se připravují rozpuštěním odměřeného (odváženého) dezinfekčního přípravku ve vodě. Jsou připravovány pro každou směnu čerstvé v koncentraci dle doporučení výrobce.
- dezinfekce předmětů se provádí omýváním, otíráním, ponořením, postřikem – vždy při dodržení koncentrace a expozice,
- nástroje a pomůcky, které nejsou určeny k jednorázovému užití, jsou po použití

- bezprostředně dekontaminovány ponořením do dezinfekčního roztoku do nádoby k tomu určené, na které jsou tyto údaje:
 - druh dezinfekčního prostředku,
 - datum a čas přípravy,
 - koncentrace,
 - jméno a podpis pracovníka, který roztok připravil.
- při práci s dezinfekčními přípravky se dodržují zásady ochrany zdraví a bezpečnosti při práci a používají se ochranné pracovní prostředky (k ředění – rukavice, zástěra, brýle, provádění dezinfekce – gumové rukavice).
- vyšetřovací lehátka se dezinfikují po každém pacientovi,
- za dodržování dezinfekčních postupů na ambulancích zodpovídá staniční sestra.

Endoskopy - dvoustupňová dezinfekce

Postup ošetření použitého endoskopu:

- První hrubá dekontaminace před mytím:
 - otření povrchu použitého endoskopu ubrouskem - navlhčený v dezinfekčním roztoku dle dezinfekčního řádu,
 - proplach pracovního kanálu dezinfekčním roztokem (nasáváním).
- Vlastní mytí a čištění (první stupeň dezinfekce)
Po předchozí dekontaminaci se endoskop ponoří do mycí uzavíratelné nádoby s připraveným dezinfekčním roztokem dle dezinfekčního řádu. Poté se všechny přístupné oblasti a kanály endoskopu očistí kartáčkem a provede se zkouška těsnosti pod hladinou vody.
- Při negativní zkoušce těsnosti (není viditelný únik vzduchu), se všechny kanály propláchnou (cca 2minuty), pak dezinfekční roztok vypustíme a vytlačíme zbývající roztok z dutých částí. Endoskop se opláchne a propláchne pitnou vodou a následně vysuší (otřením papírovým ubrouskem). Vysušíme taky dezinfekční vanu.
- Takto očištěný endoskop se naloží (druhý stupeň dezinfekce):
 - do dezinfekčního roztoku se širším stupněm dezinfekční účinnosti (dle dezinfekčního řádu) - proplachování všech kanálů se provádí tak dlouho, až z distálního konce endoskopu nevystupují žádné vzduchové bubliny. Doba naložení je dle dané expozice daného dezinfekčního prostředku. Dezinfekční prostředek je ředěn dle doporučení výrobce.
 - nebo se uloží do myčky Olympus (používané prostředky ENDO ACT, ENDO DET, ENDO DIS).
- Pak se endoskop opláchne dle hygienického nařízení čistou vodou.
- Endoskop se po proplachu zavěsí do stojanu přístroje, napojený do zdroje světla a nechá se vysušit vzduchem – profukovat.
Před dalším použitím endoskopu se zaváděcí tubus otře 76% ethanolem.

Endoskopy se skladují ve svislé poloze v uzavíratelné skříni, jsou určeny k okamžitému použití nebo se krátkodobě skladují 8 hod.

Účinnost mycího a dezinfekčního procesu v mycím a dezinfekčním zařízení (myčka Olympus) se provádí jednou za 3 měsíce pomocí chemických testů pro testování účinnosti mytí dutých nástrojů. Test vyhodnotí zdravotnický pracovník a provede záznam do deníku (dvoustupňová dezinfekce).

Instrumentárium a pomůcky používané při výkonech

Použité pomůcky kontaminované biologickým materiálem, jsou-li určeny k opakovanému použití, se dekontaminují ihned po použití. Ponoří se do dezinfekčního prostředku, který je stanovený dezinfekčním řádem. Poté se provede mechanická očista. Takto očištěné pomůcky se opláchnou pitnou vodou a vysušené se odesílají ke sterilizaci.

2. Sterilizace

Ke sterilizaci je posílán jen materiál určený výrobcem k opakovanému použití.

Sterilizace pomůcek je prováděna dodavatelský - centrální sterilizace NsP Havířov. Materiál ke sterilizaci je po provedené dezinfekci a kontrole celistvosti převážen v uzavřených přepravech a je zabezpečen proti poškození. Sterilní materiál se dodává na pracoviště opět v uzavřených přepravech, které jsou dezinfikovatelné. Na jednotlivých obalech je vyznačeno datum sterilizace a doba expirace. Na oddělení jsou sterilní předměty ukládány do uzavřených skříní/šuplíků. Doba expirace je kontrolována dle harmonogramu práce.

Všechny obaly se sterilním obsahem se otevírají bezprostředně před použitím. Je nepřípustné použít předměty s prošlou expirací.

Doba expirace sterilního materiálu:

➤ jednoduchý obal	volně uložený 6 dnů	chráněný 12 týdnů
➤ dvojitý obal	volně uložený 12 týdnů	chráněný 6 měsíců
➤ dvojitý + skladovací obal		1 rok

3. Ochranná dezinsekce, deratizace

Je prováděna odbornou firmou. Místa, kde jsou použity dezinsekční a deratizační prostředky, jsou označena.

4. Způsob oddělení pracovních ploch

Plochy pro přípravu injekcí, infuzí se nesmí křížit s místy, kde se odkládá a manipuluje s biologickým materiálem.

Na ambulanci slouží k odběrům odběrový vozík. Injekce, infuze a léčiva se připravují na pracovním stole k tomu určeném. Mytí a dezinfekce pomůcek a nástrojů se provádí v místnosti – centrální dezinfekce v nerezovém dřezu.

5. Zásady odběru biologického materiálu a manipulace s ním

Odběry biologického materiálu jsou prováděny na sesterně v odběrovém koutku. K odběrům se používají jednorázové jehly a stříkačky (uzavřený systém), kůže je před odběrem dezinfikována a po odběru ošetřena. Personál používá při odběrech jednorázové rukavice,

a to vždy pouze pro jednu ošetřovanou osobu, prostupnost rukavic musí odpovídat míře rizika biologických činitelů. Biologický materiál je uložen do uzavíratelných, dekontaminovatelných přepravek. Odebraný biologický materiál je transportován do laboratoře. Při přepravě biologického materiálu je nutno materiál řádně zajistit před rozbitím zkumavky nebo rozlítím. Průvodní list (žádanka) musí být řádně vypsána a zajištěna tak, aby během transportu nedošlo ke kontaminaci.

Jednorázové stříkačky a jehly se likvidují bez ručního oddělování (vrácení krytů na použité jehly, s výjimkou inzulinových per, je nepřipustné) do plnostěnných, uzavíratelných obalů, které jsou označeny datem a časem, likvidace obalů je 1x za 24 hod.

Při odběru biologického materiálu a manipulaci s ním zdravotnický personál dodržuje všechna bezpečnostní opatření, včetně používání ochranných rukavic a dezinfekci rukou. S každým biologickým materiálem je nutno manipulovat vždy jako s materiálem infekčním.

Při kontaminaci ploch biologickým materiálem se provede okamžitá dekontaminace potřísněného místa překrytím papírovou jednorázovou utěrkou navlhčenou virucidním dezinfekčním roztokem, pak se místo očistí obvyklým způsobem. Při dekontaminaci používá pracovník ochranné pomůcky.

6. Zásady osobní hygieny zaměstnanců

Všichni zdravotničtí pracovníci nosí při výkonu práce čisté ochranné prostředky a dodržují zásady osobní hygieny. Používají směnné osobní prádlo. Zdravotnický pracovník nesmí v osobních ochranných pracovních prostředcích opustit areál ambulance. Personál svačí v denní místnosti.

Při provádění endoskopických výkonů používají lékař i sestra empír, ústní roušku a gumové rukavice, vše jednorázové.

K odběrům biologického materiálu se používají jednorázové rukavice.

K vyšetření a léčebným zákrokům zdravotničtí pracovníci přistupují až po umytí rukou, dezinfekci rukou.

Mytí rukou, hygienické mytí rukou - indikace:

- při viditelném znečištění, po použití toalety, před jídlem,
- při podezření nebo průkazu sporulujících patogenů, včetně *Clostridium difficile*.

K utírání rukou se používají jednorázové ručníky uložené v krytých zásobnících.

Hygienická dezinfekce rukou - indikace:

- před kontaktem a po kontaktu s pacientem,
- před manipulací s invazivními pomůckami, bez ohledu, zda se používají rukavice či nikoli,
- po kontaktu s tělesnými tekutinami, exkrekty, sliznicemi, porušenou pokožkou nebo obvazy,
- po sejmutí rukavic,
- jako součást bariérové ošetrovatelské techniky.

Zdravotničtí pracovníci mají přirozené, upravené, krátké a čisté nehty, nenosí na rukou žádné šperky.

7. Manipulace s prádlem

Praní a dodávka prádla je zajišťována smluvní firmou.

Čisté prádlo je objednáváno písemně nebo elektronicky sestrou. Na ambulanci je používáno pouze osobní/směnné prádlo, které je uloženo v přidělených uzavřených skříňkách, které jsou pravidelně dle harmonogramu dezinfikovány.

Použité prádlo se shromažďuje v uzavřeném kontejneru (dodán smluvní firmou), který je dezinfikovatelný. Prádlo se na ambulancích nepočítá a ani neroztřepává. Prádlo je sváženo denně řidičem do KHN a.s.

Na vyšetřovací lehátka jsou používány jednorázové papírové podložky, které jsou měněny po každém pacientovi.

Oděv pacienta při gastroskopii je chráněn jednorázovou igelitovou rouškou s kapsičkou.

Oděv pacienta při koloskopiích a rektoskopiích chráněn jednorázovými kološortkami.

8. Úklid

Úklid na gastroenterologické ambulanci je zajišťován úklidovou službou KHN a.s. Úklidové prostředky vydává vedoucí úklidové služby, úklidové pomůcky jsou vyčleněny pro pracoviště. Veškeré úklidové práce jsou vykonávány dle harmonogramu práce pomocnic - činnosti denní, týdenní, měsíční.

Malování ambulancí a všech pomocných místností se provádí 1x za dva roky, jinak vždy po kontaminaci stěn biologickým materiálem.

Malování, úklid po malování, případně stavební práce, se mohou provádět pouze při uzavřeném oddělení.

9. Nakládání s odpady

Odstraňování tekutých odpadů se provádí splaškovou metodou.

Manipulace s odpady se řídí „Provozním řádem pro nakládání s odpady“.

Veškerý odpad z pracoviště se třídí a odstraňuje denně. Nebezpečný odpad je ukládán ve vyhrazené shromažďovací místnosti. Jeho konečné odstranění z ambulance smluvně zajišťují oprávněné firmy a to 3x týdně (Po, St, Pá). Za třídění a označení odpadů na pracovišti je zodpovědný kompetentní pracovník.

10. Zásady prevence a vzniku nozokomiálních nákaz

Pro zamezení vzniku a šíření infekcí spojených se zdravotní péčí jsou přísně dodržovány tyto zásady:

- Hygiena rukou,
- dodržování zásad osobní hygieny,
- používání ochranných pomůcek,
- používání jednorázových pomůcek,
- dodržování zásad asepse,
- řádná dezinfekce.

11. Očkování proti VHB

Všichni zdravotničtí pracovníci jsou očkováni proti VHB. Očkování zajišťuje a sleduje závodní lékař. Každý pracovník je povinen absolvovat preventivní prohlídky.

12. Postupy a opatření na prevenci legionelózy

Kontrola jakosti teplé vody, s ohledem na riziko přítomnosti legionell, je zajišťována Zdravotním ústavem Ostrava, pracovištěm Karviná, a to 1x ročně. Hodnoty musí být dodrženy dle platné legislativy.